

[Udenrigsministeren.]

herfor er tilstede, at søge fastlagt en fælles indstilling overfor udenrigspolitiske spørgsmål, således at de nordiske synspunkter kan fremføres med større vægt, end det ville være muligt for de enkelte lande, når der henses til deres beskedne størrelse og folketal.

Også Nordisk Råds præsidium har i indværende måned holdt møde i København, og der fandt et fællesmøde sted mellem udenrigsministrene og præsidiet. Nordisk Råds værdifulde arbejde udbygges stadigt, og et resultat af rådets indsats ses i, at det nu er lykkedes at opnå enighed om et fælles-nordisk arbejdsmarked. En overenskomst herom er blevet undertegnet af Danmark, Finland, Norge og Sverige den 22. maj. Til overenskomsten slutter sig en protokol om fritagelse for pas og opholdstilladelse. Herefter vil statsborgere i disse fire nordiske lande frit og uden tilladelse kunne tage ophold og arbejde i et hvilket som helst af de fire lande.

Jeg tror også, der er rimelig grund for mig til at sige et par ord om Sydslesvig og det danske mindretal. Af meddelelser i pressen vil det være bekendt, at Sydslesvigsk Vælgerforening i begyndelsen af april indgav et ændringsforslag til regeringen i Kiel gående ud på, at 5 pct.-klausulen i landdagsvalgloven ikke skulle gælde partier, der repræsenterer nationale mindretal. Denne klausul bestemmer jo, som tingets medlemmer vil vide, at kun partier, der enten har opnået et kredsmandat eller mindst 5 pct. af samtlige i hele landet Slesvig-Holsten afgivne stemmer, kan få andel i tillægsmandaterne. Da Sydslesvigsk Vælgerforening kun opstiller i de sydslesvigske valgkredse, rammer bestemmelsen særlig hårdt denne organisation. Ved forhandlingen i landdagen blev Sydslesvigsk Vælgerforenings ændringsforslag afvist, og mindretallet løber herefter fare for ikke at opnå nogen repræsentation i landdagen ved det forestående landdagsvalg. På baggrund af denne situation har Landsorganisationen Sydslesvigsk Udvalg af 5. maj 1945 fornylig anmodet regering og folketing om at overveje en henvendelse til regeringerne i Bonn og Kiel for at søge Sydslesvigsk Vælgerforening fritaget for den slesvig-holstenske valglovs 5 pct.-klausuls virkninger.

Jeg vil i denne anledning gerne, som jeg har gjort før, fremhæve, at der i det danske folk findes en varm sympati for, at der ydes de dansksindede sydslesvigere frie kår til national og kulturel udfoldelse, og at der gives dem en fair chance for at opnå politisk repræsentation i parlamenter og kommunale råd. Den danske regering deler denne interesse og disse ønsker. Men som jeg tidligere har haft lejlighed til at give udtryk for her i det høje ting, anser regeringen det for urigtigt at skride til en statspolitisk aktion i et indrepolitisk anliggende som spørgsmålet om mindretallets repræsentation i Landdagen. Dette udelukker imidlertid ikke, at vi med megen interesse følger denne sags udvikling, og at vi anser det for at være i alle parters interesse, at der gives mindretallet syd for grænsen en rimelig chance for at få en parlamentarisk repræsentation i forhold til dets styrke. Det har været antydnet, at vi på vor side skulle tage anledning af beslutningerne i Kiel til at ændre den danske valglov; der med et relativt beskedent stemmetal giver det tysksindede mindretal en repræsentation i det høje folketing. Det ønsker vi ikke at gøre. Der skal ikke føres mindretalspolitik efter princippet øje for øje og tand for tand. Demokratiet skal kendes på, at det tager rimeligt hensyn til mindretallet, og jeg vil gerne sige, at det vil vække oprigtig glæde i Danmark, hvis der findes en ordning, der giver de dansksindede sydslesvigere repræsentation i den slesvig-holstenske landdag.

Må jeg tilsidst sige: at udtale sig i dag om den nærmeste udenrigspolitiske udvikling med nogen sikkerhed lader sig ikke gøre. Det er ikke muligt at se, hvad Genèvekonferencens resultat bliver.

Fremtidens mål er sikkert: det er afspænding og forståelse mellem vest og øst og varig fred i verden, der tilstræbes. Midlerne hertil må være tålmodige forhandlinger mellem vest og øst, sammenhold mellem de vestlige magter, der har fælles livsopfattelse, og opretholdelse af NATO-landenes fælles forsvarsberedskab, således at ingen fristelse kan opstå til militært angreb på de frie nationer.

Vi har ret til at nære skepsis overfor mulighederne for et resultat af de øjeblikkelige internationale forhandlinger, og vi har pligt til at opretholde vort eget forsvar som